

את הדם ויזרק על העם וגו'.
אמר רבי יצחק, מה שכתוב ויחצי
הדם זרק על המזבח, במזבח לא
כתוב, אלא דוקא על המזבח.
והשתחויתם מרחק, מהו מרחק?
כמו שנאמר (ירמיה לא) מרחוק ה'
נראה לי. וכתוב (שמות ב) ותתצב
אחתי מרחק. שנה רבי אבא,
שעמדה הלכנה בפגימתה, ובה
בשעה זכו ישראל יותר בחלק
קדוש, וגזרו ברית קדש עם הקדוש
ברוך הוא.

וא"ל משה אמר עלה אל ה'. מה
הטעם? אמרה לו שכניה, עלה
למעלה, שהרי אני וישראל נשתתף
באחד בשלמות על ידך, מה שלא
היה עד כאן. מה כתוב? ויקח משה
חצי הדם וגו'. חלקו לשנים, חצי
הדם זרק על העם, וחצי הדם זרק
על המזבח, כמו שבארנו. וכתוב,
והנה דם הברית אשר פרת ה'
עמכם. וישם באגנת, כתוב באגנת,
חסר וא"ו, כמו שכתוב (שיר השירים ז)
שררף אגן הסהר אל יחסר המזג.
ונגש משה לבדו אל ה'. אשרי
חלקו של משה שהוא לבדו זכה
למה שלא זכה אדם אחר. ישראל
זכו עכשו מה שלא זכו עד
לאותה שעה, ואותה שעה התקיימו
בקיום עליון קדוש, ובאותה שעה
התבשרו להיות המקדש ביניהם,
כמו שנאמר (שמות כה) ועשו לי
מקדש ושכנתי בתוכם.

ויראו את אלהי ישראל ותחת
רגליו כמעשה לבנת הספיר וגו'.
רבי יהודה פתח, (שיר השירים ז)
זאת קומתך דמתה לתמר וגו'.
כמה חביבה כנסת ישראל לפני
הקדוש ברוך הוא, שלא נפרדת
ממנו כתמר הזה שלא נפרד הזכר
מהנקבה לעולמים, ולא עולה זה

בהו, על ידא דמשה גזירה דקיימא, דכתיב,
ויקח משה את הדם ויזרק על העם וגו'.

אמר רבי יצחק מאי דכתיב, וחצי הדם זרק
על המזבח, במזבח לא כתיב, אלא על
המזבח דייקא. והשתחויתם מרחק, מהו מרחק.
כמה דאת אמר (ירמיה לא) מרחוק יי' נראה לי.
וכתיב, (שמות ב) ותתצב אחתי מרחק. תאני רבי
אבא, דקיימא סיגרא בפגימותא, וביה שענתא,
זכו ישראל יתיר בחולקא קדישא, וגזרו קיימא
קדישא בקודשא בריך הוא.

וא"ל משה אמר עלה אל יי'. מאי טעמא. אמרה
ליה שכנתא, אסתליק לעילא, דהא אנא
וישראל, נשתתף פחדא בשלימותא על ידך,
מה דלא הוה עד הכא. מה כתיב ויקח משה
חצי הדם וגו', פלג ליה לתריין. חצי הדם זרק
על העם, וחצי הדם זרק (דף קכ"ד ע"א) על המזבח,
כמה דאוקימנא. וכתיב, הנה דם הברית אשר
פרת יי' עמכם. וישם באגנת, באגנת פתיב, חסר
וא"ו. כמה דכתיב, (שיר השירים ז) שררף אגן הסהר
אל יחסר המזג.

ונגש משה לבדו אל יי', (שמות כד) ונפאה חולקיה
דמשה, דהוא בלחודוי, זכה למה דלא
זכה בר נש אחרא. ישראל זכו השתא, מה דלא
זכו עד ההיא שענתא. וההיא שענתא, אתקיימו,
בקיימא עלאה קדישא. ובההוא שענתא
אתבשרו למהוי ביניהו מקדשא, כמה דאת
אמר, (שמות כה) ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם.

ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה
לבנת הספיר וגו'. (שמות כד) רבי יהודה
פתח, (שיר השירים ז) זאת קומתך דמתה לתמר
וגו', כמה חביבה כנסת ישראל קמי קדשא
ברוך הוא, דלא מתפרשא מגויה, כהאי תמר,
דלא פריש דכר מן נוקבא לעלמין, ולא סליק, כן כנסת

דא בלא דא. כן כנסת

בלי זה. כף כנסת ישראל לא נפרדת
מהקדוש ברוך הוא.
בא וראה, בשעה שנדב ואביהוא
ראו, ושבעים זקנים, מה כתוב
בהם? ויראו את אלהי ישראל.
שהתגלגלה עליהם שכניה. רבי
יהודה ורבי יוסי אומרים, את
דוקא, וזה את הוא מרחוק. את -
להכליל את מה שכתוב.

רבי יצחק אמר, והרי כתוב (יחזקאל
*) היא החיה אשר ראיתי תחת אלהי
ישראל בנהר כפר. מי החיה הזו?
אמר רבי יוסי אמר רבי חייא, חיה
קטנה. וכי יש חיה קטנה? כן. חיה
קטנה, וחיה עליונה, וחיה קטנה
שפקטנות.

ויראו את אלהי ישראל, דוקא, כמו
שאמרנו. ותחת רגליו כמעשה
לבנת הספיר, כמראה אבן טובה
שעתיד הקדוש ברוך הוא לבנות
המקדש, שכתוב (ישעיה נד) ויסדתיך
בספירים.

ואר אצילי בני ישראל - זה נדב
ואביהוא. לא שלח ידו - שהעלה
אותם לאחר זמן, וכאן לא נענשו.
רבי יוסי אמר דבר זה לשבחם,
שכתוב ויאכלו וישתו, שזנו
עיניהם מהאור הזה. רבי יהודה
אמר, אכילה ודאית אכלו וזנו
עצמם, וכאן נקשרו למעלה אם לא
שפטו דרכיהם אחר כף, כמו
שבארנו.

אמר רבי אלעזר, ואפלו ישראל
באותה שעה הכשרו ונקשרה בהם
שכינה, והפריית הזו וכל התורה
בזמן אחד זה היה, וישראל כאותה
שעה לא ראו לעולמים. ולעתיד
לבא עתיד הקדוש ברוך הוא
להגלות על בניו ולהראות את כל
כבודו עין בעין, שכתוב (שם נב) כי
עין בעין יראו בשוב ה' ציון. וכתוב
(שם מ) ונגלה כבוד ה' ויראו כל בשר
יחדו וגו'.

ישראל, לא מתפרשא מקודשא בריך הוא.
תא חזי, בשעתא דנדב ואביהוא ושבעין סבין
חמו. מה פתיב בהו. ויראו את אלהי
ישראל. דאתגלי עליהו שכניה. רבי יהודה
ורבי יוסי אמרי, את דייקא. ודא את, הוא
מרחוק. את לאכללא מה די בגויה.

רבי יצחק אמר, והא כתיב (יחזקאל *) היא החיה
אשר ראיתי תחת אלהי ישראל בנהר כפר,
מאן חיה דא. אמר רבי יוסי אמר רבי חייא, חיה
זוטרת. וכי אית חיה זוטרת, אין. חיה זוטרת,
וחיה עלאה. וחיה זוטרא דזוטרת.

ויראו את אלהי ישראל, דייקא, כמה דאמינא.
ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר, כחזו
אבן טבא, דזמין קדשא בריך הוא למבני
מקדשא, דכתיב, (ישעיה נד) ויסדתיך בספירים.

ואר אצילי בני ישראל, (שמות כד) דא נדב ואביהוא.
לא שלח ידו, דסליק לון לבתר זמנא, ולא
אתענשו הכא. רבי יוסי אמר, מלה דא, לשבחא
דלהון, דכתיב ויאכלו וישתו דזנו עיניהון,
מנהירו דא. רבי יהודה אמר, אכילה ודאית
אכלו, וזנו גרמייהו, והכא אתקשרו לעילא, אי
לא דסטו אורחיהו לבתר, כמה דאוקימנא.

אמר רבי אלעזר, ואפילו ישראל, בההיא שעתא
אתקשרו, ואתקשרת בהו שכניה. ודא
קיימא, ואורייתא כללא, בחד זמנא הוה. וישראל
בההיא שעתא לא חמו לעלמין. ולזמנא דאתי,
זמין קדשא בריך הוא לאתגלגלה על בנוי,
ולמחמי כללא יקרא דיליה עינא בעינא, דכתיב
(ישעיה נב) כי עין בעין יראו בשוב יי ציון. וכתיב,
(ישעיה מ) ונגלה כבוד יי ויראו כל בשר יחדו וגו'.